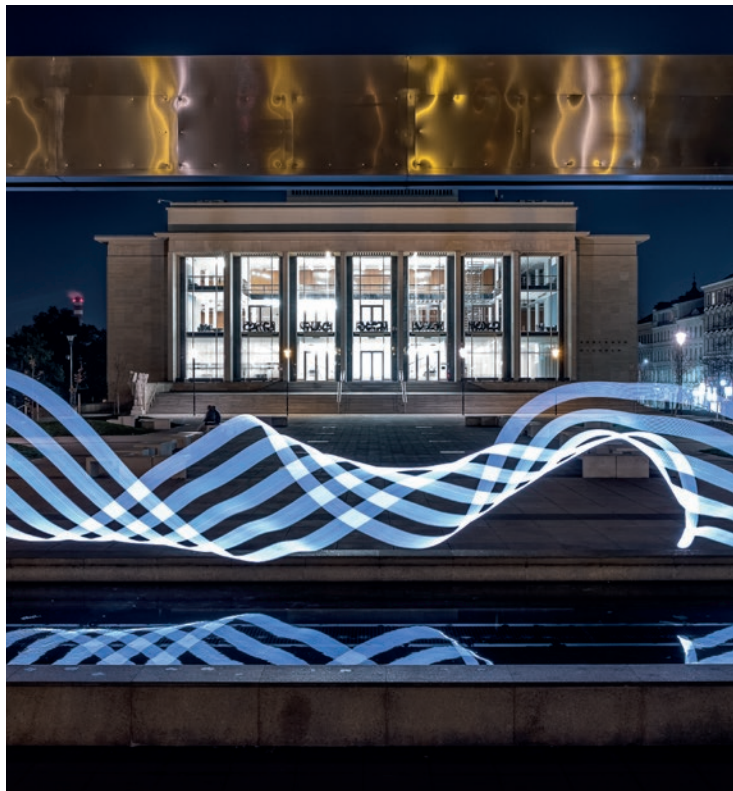

Kultura

B | R | N | O |

Odbor kultury
Magistrátu města Brna

B R N O

Obsah

- 1 Brno v číslech**
- 2 Příspěvkové organizace**
- 3 Strategie kulturních a kreativních odvětví města Brna**
- 4 Projekty**

B R N O v číslech

Počet obyvatel	více než 370 000
Počet obyvatel v metropolitní oblasti	přibližně 700 000
Počet studentů univerzit	přibližně 65 000
Počet cizinců žijících v Brně	přibližně 65 000
Počet cizinců pracujících v Brně	přibližně 65 000
Počet národností zastoupených v Brně	přibližně 70

● Socha markraběte Jošta Lucemburského

Kulturní centrum Jihomoravského kraje

Brno je centrum regionu bohatého na víno, krásné hrady a zámky, živé folklorní tradice a památky UNESCO. Region je výjimečný i počtem muzeí a památníků nebo folklorních souborů, kterých zde působí přes sto.

Město samotné se pyšní autentickou atmosférou, výtečnou gastronomií a nevšedními zážitky i specifickou brněnskou mluvou zvanou hantec, která kombinuje češtinu, němčinu nebo romštinu. Brno se často představuje jako město s moderní i historickou tváří, které se vzájemně prolínají.

● Mendelova univerzita

Město studentů a vědy

Ve městě funguje 10 vysokých škol a univerzit, mezi nejstarší patří Vysoké učení technické, Masarykova univerzita nebo Mendelova univerzita.

Kvalitní vzdělávání v hudebních a dramatických oborech zajišťuje Janáčkova akademie múzických umění (JAMU), prestižní veřejná vysoká škola s uměleckým zaměřením.

● Světelná fontána u Janáčkova divadla

Brněnská kultura v číslech

Město Brno dává každoročně cca 7 % svého rozpočtu na kulturu.

Brno zřizuje **10** významných kulturních příspěvkových organizací: Národní divadlo Brno, Městské divadlo Brno, Divadlo Radost, Centrum experimentálního divadla, Filharmonii Brno, Muzeum města Brna, Turistické informační centrum, Dům umění města Brna, Knihovnu Jiřího Mahena a Hvězdárnu a planetárium Brno.

Nezřizovanou kulturní scénu město podporuje celkem v **10** dotačních programech – 9 neinvestičních a 1 investičním. Žádat lze zpravidla o jednoleté a dvouleté dotace na projekt nebo celoroční činnost. Důraz se klade na odborné hodnocení a elektronický systém.

Poslední mapování kultury a kreativních odvětví proběhlo roku 2014 a prokázalo se, že v kultuře a kreativních odvětvích působí více než **11** tis. ekonomicky aktivních subjektů a téměř **20** tis. osob, tvoří tedy **10 %** celkové brněnské zaměstnanosti s obratem **24** mld. Kč.

Kreativní odvětví

Kultura a kreativní odvětví jsou pro Brno nenahraditelným pilířem udržitelného rozvoje. Brněnská strategie kultury se snaží dosáhnout osobité kulturní a kreativní scény s mezinárodním renomé.

Město podporuje kreativní odvětví skrze programy podporující propojení podnikání a kreativních odvětví v Jihomoravském kraji. Mezi ně patří např. cílené dotace pro kreativce a jejich projekty.

Kreativcům pomáhá také kreativní centrum Kumst, činnost Jihomoravského filmového nadačního fondu a Brněnské filmové kanceláře nebo festival Brno Creative Days, který spojuje kreativce s prostředím vědy a techniky a obsahuje festival gamingu.

Mezi strategické projekty města Brna patří vybudování Kreativního centra Brno, které se bude nacházet v bývalé káznici na Bratislavské ulici. Na rozloze téměř 8 000 m² se bude nacházet knihovna, kavárna, Místo paměti a kreativní centrum. Tyto funkce společně pomohou rozvoji celé lokality, nabídnou komunitní akce, podpoří rozvoj kreativních a kulturních odvětví a zachrání brownfield, který roky chátrá.

● Vila Tugendhat

Kulturní dědictví

Dominantou Brna je hrad a pevnost Špilberk ze 13. století, který v minulosti sloužil jako sídlo vládců Moravy či obávané vězení.

Po roce 1896, kdy došlo k „brněnské asanaci“, tedy bourání starší zástavby, dostalo Brno nový impuls k rozvoji a od 20. let 20. století se začal prosazovat funkcionalismus. Stavby od architektů českého, německého i židovského původu, jako jsou např. Ernst Wiesner, Bohuslav Fuchs, Josef Polášek nebo Oskar Poříška, dodnes tvoří genius loci Brna.

Nejslavnější stavbou Brna je funkcionalistická vila Tugendhat od architekta Ludwiga Miese van der Rohe. Je jedinou památkou moderní architektury v ČR zapsanou na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Moderní architekturu přehledně zpracoval
Brněnský architektonický manuál – bam.brno.cz.

2

Příspěvkové organizace

Národní divadlo B r n o

Národní divadlo Brno patří mezi nejnavštěvovanější příspěvkové kulturní instituce města a do jeho správy spadají Mahenovo divadlo, Janáčkovo divadlo a Divadlo Reduta. Divadlo je složeno ze **3** souborů – činoherního, operního a baletního, přičemž každý soubor má své vlastní vedení a dramaturgii.

Národní divadlo Brno je pořadatelem festivalu Divadelní svět Brno, baletního festivalu Dance Brno a mezinárodního hudebního festivalu Janáček Brno, který roku 2019 jako první v ČR obdržel prestižní cenu International Opera Awards v kategorii pro nejlepší festival.

● Městské divadlo Brno

Městské divadlo B r n o

Městské divadlo Brno patří k nejnavštěvovanějším divadlům v republice a zaměřuje se na činoherní a hudební – převážně muzikálovou – produkci.

Divadlo disponuje činoherním, muzikálovým a zpěvoherním souborem. Kromě toho má také vlastní orchestr. Působí na třech scénách – Činoherní scéně, Hudební scéně a na letní scéně na Biskupském dvoře. Doprovodné akce probíhají též na Divadelní dvoraně a v Divadelním klubu.

Velký prostor je věnován zcela novým dílům, která jsou předními dramatiky a skladateli psaná nezřídká přímo pro Městské divadlo Brno.

Divadlo pravidelně vydává vlastní časopis Dokořán, výpravnou divadelní Ročenku i Kalendář, obsáhlé programové brožury k inscenacím, pro tituly na Hudební scéně též exkluzivní velký program plný unikátních fotografií, ke svým hudebním inscenacím vydává také CD a pořádá festival Dokořán pro hudební divadlo.

● Festival Na prknech, dlažbě i trávě

Divadlo Radost

Divadlo Radost je profesionálním divadlem pro děti a mládež se samostatnými programy pro veřejnost i školy a školky.

Specifické je pro něj divadlo formy s využíváním loutek v širokém pojetí a ve spojení hudebních dispozic souboru s výrazným výtvarným ztvárněním inscenací.

Divadlo pořádá ve dvouletých cyklech vlastní mezinárodní divadelní Festival Radosti pro děti, teenagery a dospělé, věnující se inscenacím zaměřeným na práci s loutkou, objektem a artefaktem.

divadlo-radost.cz

● Divadelní inscenace: Návštěva

Centrum experimentálního divadla

Centrum experimentálního divadla zastřešuje činnost **3** unikátních, umělecky autonomních scén, které produkují a celoročně uvádějí odvážná umělecká díla – Divadla Husa na provázku, HaDivadla a platformy pro performativní umění Terén.

Centrum experimentálního divadla vydává od roku 2019 čtvrtletník CEDIT, který slouží jako prostor pro přemýšlení o divadle, umění a kultuře.

Vedle vlastního archivu a knihovny, které jsou otevřené veřejnosti, a vedle vydávání časopisu CEDIT, pořádá CED také vlastní vzdělávací akce a projekty, jako jsou například CED_OBSERVER, AudioCafe, Divadelní třída a podobně.

● Filharmonie Brno

Filharmonie Brno

Každou sezónu nabízí Filharmonie Brno jedinečně koncipované abonentní řady v Janáčkově divadle a Besedním domě (např. v koncertní sezoně 2023/24 se jednalo o řady: Oslavnou, Temperamentní, Noblesní a Komorní). Nabízí dále také rodinné či jazzové abonmá, sérii pěveckých koncertů Kantilény či Mimořádných koncertů (Zahajovací, Adventní, Novoroční...).

Pořádá také pět festivalů: Velikonoční festival duchovní hudby, Mozartovy děti, letní open-air Festival Špilberk, Expozici nové hudby a jednou za dva roky Moravský podzim.

V čele orchestru stojí mezinárodně uznávaný dirigent Dennis Russell Davies, se kterým filharmonici absolvovali úspěšné americké turné, kde jim aplaudovala vyprodaná Carnegie Hall s Philipem Glassem v hledišti.

Filharmonie Brno založila v roce 2020 vlastní nahrávací label, jedno z alb získalo nominaci na prestižní ocenění ICMA.

filharmonie-brno.cz

● Pevnost Špilberk

Muzeum města B r n a

Muzeum města Brna je přední muzejní institucí v České republice, která si klade za cíl být pamětí města Brna. Sídlí v několika budovách reprezentujících dějiny města.

Jde o Národní kulturní památku Špilberk, kde jsou realizovány výstavní projekty, až po obrazovou Galerii města Brna, vilu Tugendhat a Arnoldovu vilu. Jako další objekt spravuje Měniňskou bránu, jedinou historickou památku, která se zachovala z dob opevnění města.

Brněnské muzeum sbírá, ochraňuje, uchovává a prezentuje vzácné sbírkové předměty, jejichž počet přesáhl už dvě stě tisíc.

Je rovněž vědecko-výzkumnou institucí zaměřující se na historické aspekty dějinného vývoje brněnské metropole a jejich následné studium z pohledu historie, archeologie, architektury a výtvarného umění. Tyto obory lidské činnosti prezentuje v expozicích a zároveň realizuje formou tematicky zaměřených výstav.

TIC BRNO

TIC BRNO je profesionální městskou agenturou podporující turistický ruch a pořádající akce pro veřejnost (např. Brněnské Vánoce, festival UPROSTŘED).

Současně provozuje turistická informační centra, Brněnské podzemí, Galerie TIC a kino Art, spadají pod něj kanceláře pro Brno – město hudby UNESCO, Brno 2028, Janáčkovo Brno a Filmová kancelář Brno Film Office.

Vydává magazín KAM v Brně kombinující nabídku toho, co se v Brně v daném měsíci děje, s lifestyleovým obsahem o městě a životě v něm.

Spravuje turistický portál GOtoBRNO.CZ nabízející kompletní informace o dění v Brně ve 3 jazykových mutacích.

Publikuje knihy a průvodce pro různé cílové skupiny – autentický průvodce TO JE BRNO změnil žánr městských průvodců a kniha pro děti Jak to ruplo navazující na publikaci Frčíme Brnem bodovala v soutěži Nejkrásnější české knihy roku 2019.

Pořádá mezinárodní filmový festival krátkého filmu BRNO 16 patřící k nejstarším filmovým festivalům v ČR.

● Výstava: Příští zastávka je na znamení

Dům umění města Brna

Dům umění města Brna je městská galerie určená k prezentaci časově omezených výstav z oblasti současné výtvarné kultury.

Dům umění působí ve dvou galerijních budovách, jejichž výstavní plány sledují odlišnou, vzájemně se doplňující dramaturgii. Výstavy v hlavní budově na Malinovského náměstí jsou věnovány především významným soudobým autorům spojeným svojí působností s domácím kulturním prostředím. Výstavy v budově Domu pánů z Kunštátu reprezentují zejména oblast aktuální, živé, experimentální tvorby.

Vedle výstav organizuje a rozvíjí řadu dlouhodobých projektů. K nejdůležitějším z nich patří bienále soch v městském prostoru Brno Art Open, dále Brněnský architektonický manuál, výzkumný a popularizační projekt věnovaný moderní a současné architektuře Brna, a v neposlední řadě Brno Artists in Residence, rezidenční projekt pro domácí i zahraniční umělce/umělkyně a kurátory/kurátorky.

Knihovna Jiřího Mahena

Knihovna Jiřího Mahena v Brně je největší veřejná městská knihovna na Moravě a druhá největší v České republice. U jejího zrodu roku 1921 stál brněnský básník a dramatik Jiří Mahen, který se tak stal prvním brněnským knihovníkem.

Knihovna je významným kulturním, vzdělávacím, informačním i setkávacím centrem a tvoří ji Ústřední knihovna, Mahenův památník, IN-centrum a 34 poboček.

Knihovna nabízí rozsáhlý výběr služeb, literatury, médií i hudebnin a pořádá kulturní a vzdělávací pořady pro školy i širokou či odbornou veřejnost.

V knihovně působí i Informační středisko EUROPE DIRECT s bohatým zázemím knihovního fondu a elektronických informačních zdrojů.

● Festival planet – Hvězdárna a planetárium Brno

Hvězdárna a planetárium Brno

Centrum pro popularizaci nejrůznějších věd, především z oblasti neživé přírody.

Prostory hvězdárny slouží také akcím kongresové a incentivní turistiky, specializovaným eventům pro sponzory a reklamní či barterové partnery a v neposlední řadě i kulturním aktivitám, jako jsou divadelní a hudební představení.

Prostory Hvězdárny a planetária Brno tvoří kromě vstupní haly rovněž digitárium (sál digitálního planetária), exploratorium, astronomická pozorovatelna, malé planetárium, pozorovací terasa a vědecká stezka.

33

Strategie kulturních a kreativních odvětví města B r n a

Časová osa

2013–2017	Mapování kultury a kreativních odvětví, příprava strategie
2018	Strategie schválena v Zastupitelstvu města Brna
2019	Implementace Strategie Odborem kultury MMB
2020–2022	Akční plán č. 1
2023–2025	Akční plán č. 2
2024–2025	Evaluace Strategie kultury a kreativních odvětví a příprava nové strategie včetně akčního plánu

Brněnská kulturní strategie

Strategie kulturních a kreativních odvětví města Brna vznikala v roce 2017 na mnoha participativních setkáních a během individuálních konzultací se zástupci odborné veřejnosti.

Strategická část, která obsahuje kapitoly věnované vizím, hodnotám a cílům, směřuje k roku 2050, nejzazšímu horizontu strategie. Programová část, kterou tvoří priority a opatření, je plánovaná do roku 2025. Na programovou část navazují již zcela konkrétní akční plány.

Všechny strategické dokumenty najdete na webu kultura.brno.cz.

4

Projekty

● Brněnské kulturní fórum

Brněnské kulturní fórum

Kulturní fórum je otevřenou platformou, kterou koordinuje Odbor kultury Magistrátu města Brna.

Pravidelná setkání se zástupci kulturních a kreativních odvětví probíhají dvakrát do roka. Je zde prostor pro vzájemné informování, diskusi, strategické plánování či formulaci návrhů pro kulturní politiku města Brna.

V letech 2015 až 2017 platforma sloužila zejména pro participativní tvorbu kulturní strategie města. Od roku 2018 se setkání organizují nad konkrétními tématy (budoucnost bývalé káznice na Cejlu, Evropské hlavní město kultury, brněnská kulturní infrastruktura apod.).

● Moravské náměstí

Brno 2028

Brno kandidovalo na Evropské hlavní město kultury. Tento titul uděluje Evropská unie vybraným městům s cílem vyzdvihnout důležitost kultury pro rozvoj společnosti, měst i celých regionů a upozornit na diverzitu a jedinečnost evropských kultur. Je jasné, že pro rok 2028 se evropským středobodem kultury stane jedno město z Česka a jedno z Francie. A nebylo by to Brno, aby se o tuto šanci neucházelo.

Ačkoliv Brno titul Evropského hlavního města kultury pro rok 2028 nezískalo, na dílčí cíle, které jsme si při kandidatuře vytyčili, jsme nezapomněli a již samotná kandidatura podpořila a nastartovala řadu projektů z oblasti infrastruktury, strategie nebo kulturní nabídky.

Brno se zapojilo i do mezinárodní sítě Culture Next Cities Network, která sdružuje kandidátská města na titul Evropské hlavní město kultury. Tato síť je příslibem rozvoje mezinárodní spolupráce v oblasti kulturních a kreativních odvětví.

● Vodní prvek na Dominikánském náměstí

Sochařské B r n o

Brno je známé svými unikátními moderními sochami. Projekt Sochařské Brno sdružuje informace o umění ve veřejném prostoru města. Informuje o realizacích soch, péči o drobnou architekturu a sochařských soutěžích a projektech.

Hlavní částí webu socharske.brno.cz je interaktivní mapa, která čítá přes 800 uměleckých objektů.

Město Brno od roku 2005 realizuje rovněž projekt Sochy pro Brno, jehož cílem je revitalizovat městský veřejný prostor a reflektovat významné osobnosti, které se v Brně narodily nebo zde působily.

Plug and

Play

Cílem projektu je usnadnit organizaci menších kulturních a komunitních akcí ve veřejném prostoru a zároveň podpořit jejich rozmach do okrajových městských částí.

Pořadatel kulturní akce si může veškeré náležitosti vyřídit z domu přes web plugandplay.brno.cz pomocí elektronického formuláře.

Od roku 2020 na projektu spolupracují čtyři městské části, ovšem do budoucna se počítá i s dalšími.

plugandplay.brno.cz

Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice
Káznice je Káznice a Káznice je Káznice

2018

Kreativní B r n o

Platforma vznikla pro podporu kreativních odvětví. Mezi její hlavní cíle patří prezentace nástrojů pro podporu těchto odvětví, informování ohledně brněnské scény, a především vybudování kreativního centra v areálu bývalé káznice na Cejlu.

Důležitých projektů je několik, mezi stěžejní patří nový dotační program pro podporu odvětví a kreativní vouchery, díky kterým vznikají nové spolupráce firem a zkušených kreativců z jižní Moravy.

● Maraton hubby Brno

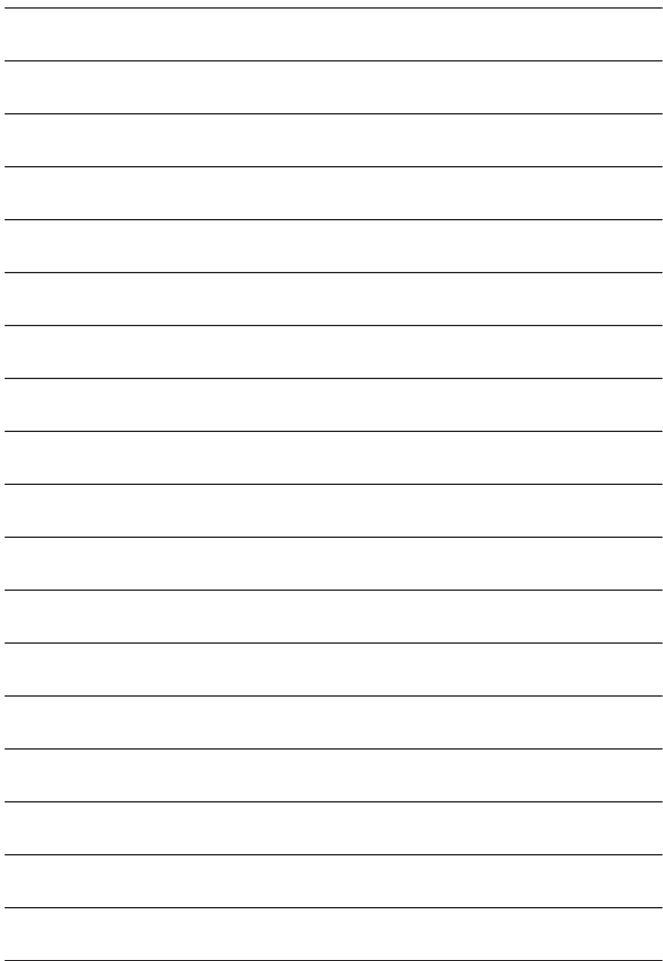

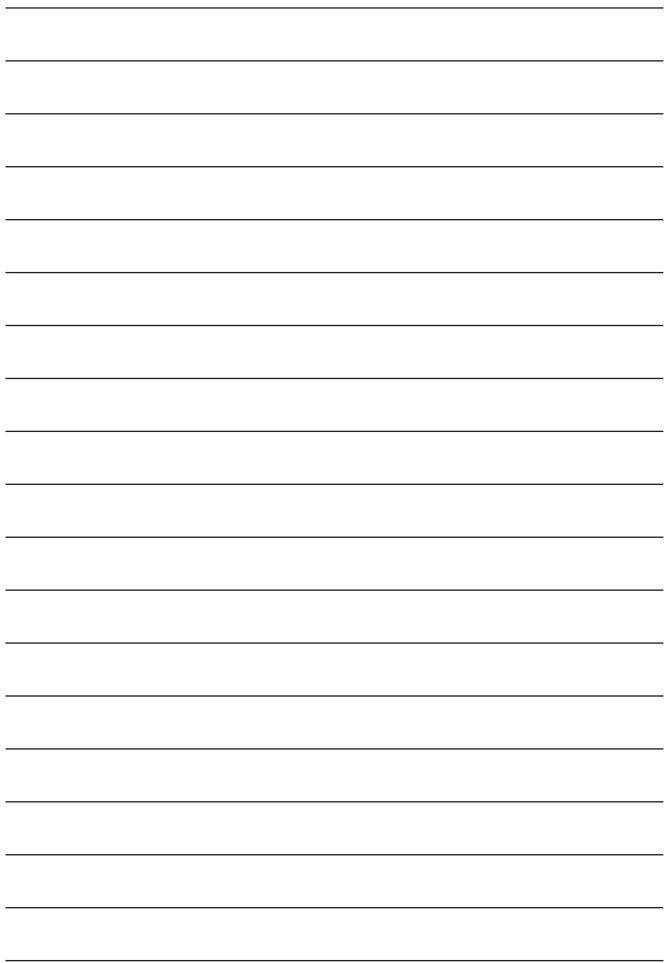
Brno město hudby

Brno se jako město hudby připojilo v roce 2017 do prestižní Sítě kreativních měst UNESCO, která spojuje cca 300 měst z celého světa.

Nejvýznamnější události a úspěchy brněnské hudby:

- Mezinárodní operní a hudební festival **Janáček Brno** vyhrál cenu *The International Opera Awards* za rok 2018.
- **JazzFestBrno** patří mezi nejvýznamnější přehlídky svého druhu v České republice. Festival představuje jazz coby živoucí žánr, který obohacuje, kultivuje a inspiruje.
- Strategickým projektem Brna je realizace **Janáčkova kulturního centra**, moderního koncertního sálu pro brněnskou filharmonii, na jehož zvukové vlastnosti dohlíží světoznámý akustik Yasuhisa Toyota.

Magistrát města Brna
Odbor kultury

Dominikánské nám. 3
Brno 602 00
kultura@brno.cz

kultura.brno.cz
brnoculture